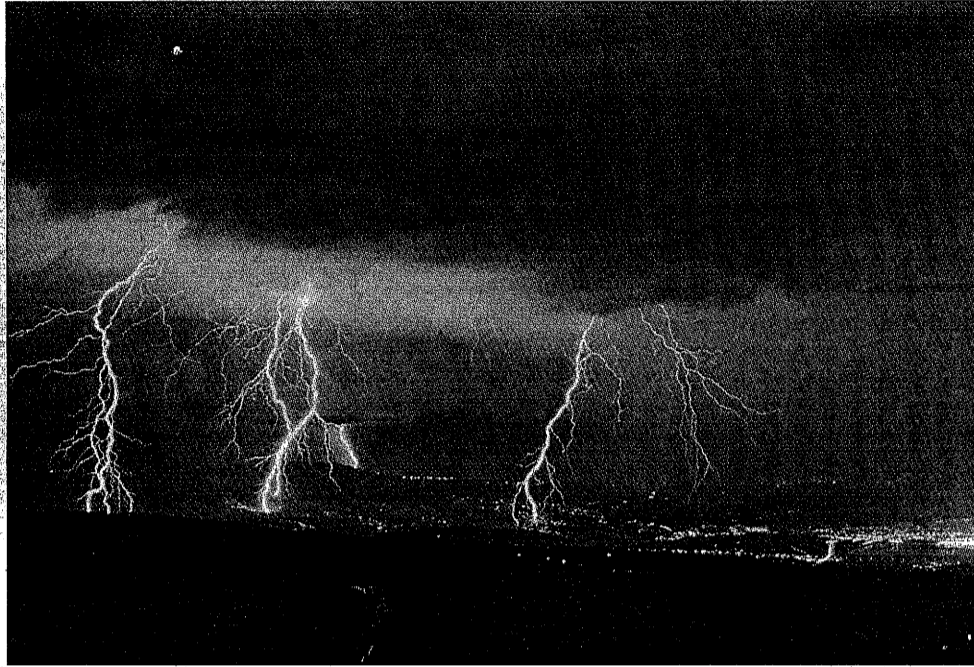

Hrpelje - Kozina

TORNADO NA KOZINI

Verjetno ga ni prebivalca Kozine in Hrpelj, ki ne bi vedel, da se je konec julija nad Kozino razvil tornado. O tem redkem pojavu, vsaj pri nas, smo se pogovarjali z očitavcem Markom Korošcem. Marko je – glej ga zlomka – študent fizike in meteorologije, zaposlen pri DARS-u prav na področju zbiranja vremenskih podatkov. Torej je bilo moje prvo vprašanje povsem logično...

Marko, je možno, da ste tornado priklicali vi sami?

(smeh in zagoneten odgovor) Mogoče pa res. Ne, zgodilo se je res povsem slučajno. Ravno sem odhajal iz službe, ko je ozračje postalo zelo zanimivo. Vzel sem si še nekaj časa in postal pri stavbi ter opazoval nebo. Res se je prav pred mano iz nevihtnega ozračja izoblikovala kopenska tromba. Čisto ta prava. Imel sem čas, da sem jo poslikal.

Torej kopenska tromba, ne tornado?

Tak je pravi izraz tega pojava. Za tornado je tu premalo prostora, trombe pa se kar pojavljajo, še posebej vodne. Kopenske manj. Ti pojavi potrebujejo veliko ravne površine, ki je pri nas ni. Se pa zgodijo, čeprav nekateri trdijo, da jih v Sloveniji ni. Kot na primer pred nekaj leti južno od Ilirske Bistrice, kjer se je razvil pravi tornado, se premaknil nekaj kilometrov in se potem razbil ob naslednji večji vzpetini. Ta pojav na Kozini je bil res skoraj čudežen splet dejavnikov, da so se nevihte tako sestavile in se je izoblikovala tromba. Ampak sam veter ni imel dosti moči, ker ni bilo veliko škode. Sem šel prav pogledat, vendar ni videti, da bi poškodoval drevesa in podobno.

Pravite, da ste sredi študija fizike in meteorologije, vendar lahko razberemo, da ste tudi drugače poznavalec takih hudih vremenskih pojavov. Kje nabirate znanje?

Tako je, študiram v Ljubljani, drugače pa so mi nevihte, tornadi in podobno zelo blizu. Sem samouk na tem področju, a se povezujem s podobno mislečimi. Med seboj smo povezani v glavnem prek interneta. Imamo tudi svojo internetno stran (www.weather-photos.net), na kateri je glavna in edina tema prav to. In to mi je všeč, saj je veliko internetnih strani na to temo, a je zraven še veliko drugih tematik, mi pa se osredotočamo le na nevarne ekstremne vremenske pojave. Največ znanja pa dobim na terenu. Zato grem skoraj vsako leto v deželo tornadov – ZDA. Tudi letos smo bili.

Kako je videti taka ekspedicija? Se povežete s kakšnim klubom v Ameriki, si sposodite opremo ...?

Zbrali smo se še s prijateljem iz Ljubljane in drugimi iz Italije in Avstrije ter se odpravili za cel mesec, od srede majo do srede junija, v osrčje Amerike. Tistemu predelu pravijo Aleja tornadov. Tam so ti pojavi precej pogosti in veliko ljudi jih raziskuje, saj povzročijo ogromno škode. Najeli smo avto, opremo pa smo imeli s seboj. Naredili smo ogromno kilometrov in uspeli ujeti nekaj tornadov.

Lovili ste tornade?

Ja, tako kot v tistem filmu (smeh). Ne, res. Spremljaš ozračje, razbiraš podatke, ki ti navadno že dan prej nakažejo, kje je največja verjetnost, da bo prišlo do nastanka tornada. In se premakneš tja ter mu slediš. Res pa je, da je zato treba že ogromno znanja in izkušenj. Tam je ogromna ravnina in ti pojavi se razvijajo v velike rušilne gmote. Posneli smo ogromno fotografij, video posnetkov in zbirali podatke. Čas za tornade je med aprilom in julijem. Tam se veliko ljudi ukvarja z njihovim raziskovanjem. Imajo dobro opremo, napovedovanje in tudi dobro razvit sistem za obveščanje.

Ste bili že kdaj v nevarnosti?

Ja, velikokrat. Samo, če veš, kaj delaš in pravilno oceniš situacijo, se znaš izogniti. Je pa res, da so v Sloveniji lahko posledice predvsem materialna škoda (ker se razvije toča ali hud veter), v Ameriki pa lahko izgubiš življenje. Zato s tem vsekakor ni heca.

Lahko pri nas izživite to svoje zanimanje?

Ja. Vsaj nekaj zanimivih pojavov letno je. Tudi pri sosedih. Prostor med Sesljanom in Benetkami daje dobre pogoje za take pojave, na morju pa sploh. Videl sem pravi tornado, na morju pri Devinu. Vodnih tromb pa vidijo po Jadranu tudi deset in več letno. Rečemo jim pijavice. Drugače pa so pri nas problem ceste. Težko prideš hitro z enega konca na drugi.

Prihajate s Krasa, točno iz Žirij. Po nonotu pa ste tudi naše gore list, iz Ocizle. Kako se je začelo razvijati vaše zanimanje za vremenske pojave?

Hm, že zgodaj v otroštvu. Že pri prvih poskusih v naravi, ki smo jih izvajali v osnovni šoli pri spoznavanju narave in družbe. Taka merjenja, spremljanja naravnih pojavov, predvsem ekstremnih, so mi zelo pri srcu. Kot na primer merjenje izredno nizkih temperatur pri Plami v Podgradu, o čemer so se v medijih že razpisali. V osnovi pa so mi najbolj pri srcu nevihte in tornadi.

Zaposleni ste na bazni postaji DARS-a na Kozini in, kolikor lahko razberem po fotografijah na steni (na steni ima Marko čudovit posnetek strele na morju, ki jo je fotografiral iz Sesljana proti Devinu), je tudi vaša služba povezana z vremenom?

Na DARS-u spremljam vremenske postaje, ki so postavljene na AC po vsej Sloveniji. Tu zbiramo podatke iz vseh postaj, jih analiziramo in pripravljamo priporočila za vožnjo na cesti, ki jih posredujemo tudi operativcem. To je zanimivo predvsem takrat, ko so ceste spolzke, pozimi zaradi pluzenja, ko je megla in podobno.

Marko, res sem gledala tisti film o lovljenju tornadov in se mi je, meni kot laiku, zdel prava znanstvena fantastika. Zato se mi zdi res zanimivo, da blizu nas živi nekdo, ki se s tem dejansko ukvarja in o tem veliko ve. Želim ti vso srečo in, če je tvoja želja, da bi »ujel« še kakšen tornado, potem ti želim tudi to!

Ester Mihalič

Foto: Marko Korošec (www.weather-photos.net)

Območna obrtno-podjetniška zbornica

KO BOM VELIK, BOM PODJETNIK

Letošnjega 13. septembra je potekal v organizaciji RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. sestanek za izvedbo promocije poklicev, ki so se ga udeležili predstavniki sklicatelja, območne obrtno-podjetniške zbornice Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna, predstavniki šol, Urada za delo ter predstavniki iz gospodarstva. Beseda je tekla o izvedbi dogodka promocije deficitarnih in perspektivnih poklicev v Notranjsko-kraški regiji, ki bo potekala v drugi polovici meseca oktobra.

Promocija, ki bo obsegala predstavitev srednjih šol in posameznih podpornih institucij, bo prvenstveno namenjena sedmošolcem, osmošolcem in devetošolcem, ki se odločajo o poklicu ter njihovim staršem in svetovalnim delavcem. Vzporedno s predstavitvijo šol bodo potekali tudi dnevi odprtih vrat pri delodajalcih in druge aktivnosti, z namenom, da bi učence čim bolj zainteresirali za določen poklic.

Na že omenjenem sestanku je bilo dogovorjeno, da bo promocija potekala v petek, 21. oktobra 2011 v dopoldanskem in popoldanskem času v Postojni.

Meseca oktobra se izteka tudi projekt UPI-Ustvarjalnost, Podjetnost in Inovativnost, katerega cilj je spodbujanje ustvarjalnosti, inovativnosti in podjetnosti mladih z integracijo programov v aktivnostih lokalnih skupnosti. Naročnik projekta je Ministrstvo za gospodarstvo oz. Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije.

Partnerji v projektu so Center RS za poklicno izobraževanje, Zavod za šolstvo, podjetji SUN

jami, kvizom in drugimi aktivnostmi, ki bodo trajale vse tja do 14. ure. Istega dne bo od 9.

d.o.o. in KORONA PLUS d.o.o. ter Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, pridružen partner pa Institut Jožef Stefan.

Aktivnosti v projektu so bile razdeljene na programski in izvedbeni del, ki je potekal v sodelovanju s številnimi podizvajalci, ki so sodelovali z osnovnimi šolami v posamezni regiji. Eden izmed podizvajalcev je bila tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica, ki je s pomočjo mentoric ga. Metke Šestan in ga. Ines Celin izvajala projekt na Osnovni šoli Dragotina Ketteja in Osnovni šoli Antona Žnidaršiča in sicer na vsaki šoli v treh triadah.

Zaključek projekta, na katerega ste prav vsi vljudno povabljeni, bomo slavnostno obeležili v soboto, 22. oktobra 2011 ob 10. uri na Osnovni šoli Dragotina Ketteja, z animaci-

ure dalje predstavitev poklicev v organizaciji RRA, prav tako v prostorih Osnovne šole Dragotina Ketteja. Med 9. in 10. uro pa bodo odprle vrata tudi nekatere obrtne obratovalnice, z namenom, da se zainteresirani čim bolj spoznajo s posameznimi poklici, načinom dela in podjetništvom. Z veseljem vas pričakujejo v Cvetličarni Margita na Gregorčičevi ulici 7, v mizarški delavnici Janez Rojc s.p. na Dolnjem Zemonu 93b, v Frizerskem salonu Estetica na Dolnjem Zemonu 81, v obrtni delavnici Frank proizvodnja strojev v Gornji Bitnji 8, podjetju PET PAK na Vilharjevi cesti 40 (OIC Trnovo) in v Gostilni s prenočišči Potok v Dolenjah. Veselilo nas bo, če se nam boste pridružili.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA
IZREDNO IZOBRAŽEVANJE

Vabljeni k vpisu v programe

Strojni tehnik

Ekonomski tehnik

Strojni tehnik (PTI)

Tehnik računalništva

Oblikovalec kovin – orodjar in

Avtoserviser

Vpis bo potekal do 30.9.2011.

Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki 081 601 657 oz. na elektronskem naslovu diores.kes@gmail.com.

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:	
Delavnik	od 7:00 do 19:00
Sobota	od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki	Zaprto
Dežurstva	
Delavnik	od 19:00 do 21:00
Sobota	od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00